

KOERS

Talk your Walk

zelfinzicht
duidelijkheid
zichtbaarheid

over Koers en Betekenis in je werk(en)

Talk Your Walk

A. TOELICHTING

Introductie

De uitdrukking “Walk your Talk” kennen de meeste mensen wel. Die uitdrukking gaat over dat je doet wat je hebt gezegd wat je zou doen. Dit is relevant als mensen op je rekenen. “Talk your Walk” gaat over de toelichting en betekenis geeft op wat je doet. Het is de ondertitel bij je acties. Het gaat over van waaruit je je acties doet; waarin je geraakt wordt, waartoe en hoezo je doet wat je doet. Dit gaat over jouw KOERS. Met dit document werk je aan om daar meer inzicht voor jezelf, over jezelf, te krijgen. Het geeft je meer duidelijkheid en daarmee een beter zichtbaarheid in de buitenwereld. Daarmee word je duidelijker in de afstemming met anderen. Het geeft je meer helderheid over wanneer iets voor jou klopt, klikt en past.

Besproken en onbesproken

Resultaten komen voort uit acties en acties komen voort uit – eventueel onderlinge, maar zeker uit – innerlijke gesprekken. Ieder is verantwoordelijk voor eigen daden, zowel in reactie op de buitenwereld als van binnenuit naar de buitenwereld. Meer inzicht en duidelijkheid in de eigen binnenwereld geeft meer zicht op de eigen uiting in de buitenwereld. Het geeft je de mogelijkheid om specifieker met jezelf en andere af te stemmen op dat wat vaak onbesproken blijft. Het blijft vooral vaak onbesproken omdat veel van wat we doen leidt aan vanzelfsprekendheid.

Lagen van gesprek

In gesprekken met onszelf en elkaar onderscheiden we verschillende lagen om aandacht aan te besteden. We spreken over de VORM (HOE?) en over de INHOUD (WAT?) als we functionele gesprekken voeren. Onderliggend hieraan is er een laag die bepalend is voor HOE en WAT we doen. Dit is de laag van KOERS. Het is de laag waar we als er iets op ons afkomt de BETEKENIS toetsten en tegelijk de laag die onze acties betekenis geeft. Het is de laag van WAARTOE?, WAAROM? en HOEZO? Verderop is er een verdere verfijning.

Daar weer onder bevindt zich de laag van EIGENHEID. Dat is wie wij zijn en wat we beleven. Hier stemmen we onze binnen wereld met de buitenwereld af.

Op de laag van EIGENHEID ervaren we de toetsing of iets KLOPT, KLIKT en PAST.

De laag van KOERS geeft aan wat er wel of niet KLOPT, KLIKT en PAST. Met meer zicht op onze koers kunnen we ook meer variëren in de inhoud en vorm. Door anderen activiteiten te doen of op een bepaalde manier anders te doen kunnen we meer trouw zijn en worden aan wie we zijn.

Koersvast en vormvrij!

De dynamiek

Vanuit de buitenwereld komt er dagelijks van alles op ons af. Van **buiten naar binnen** worden we continu uitgenodigd door gedragingen van anderen, omstandigheden of door situaties. Die raken ons - in alle gradaties - soms fijn en soms pijnlijk.

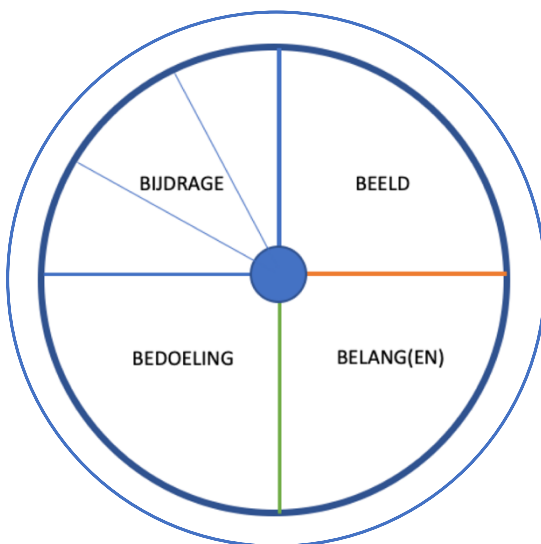
Dat je ergens door geraakt wordt geeft aan dat je er een gevoeligheid voor hebt. Deze geraaktheid kan jou daarom veel informatie geven over wie jij bent. Het leert je om te zien van iets dat je FIJN of PIJNLIJK raakt ervaart verder kunt onderzoeken met de vraag: "WAARIN word ik geraakt?". Het geeft je zicht op je KOERS. Het maakt de onbewuste dynamiek zichtbaar en de bewuste scherper.

Jouw koers is ook de bron van WAARUIT je jouw acties doet en de manier waarop je dat doet. KOERS is je eigen innerlijke wijsheid en stem. Daar zit je kracht die van **binnen naar buiten** komt en je betekenis wil geven in de wereld. Veel is hiervan onbewust, dus het onderzoeken waard. Dat wat je bewust wel weet geeft helderheid van je bron waaruit je leeft en handelt. Waarmee je vanuit je eigen geraaktheid anderen wilt uitnodigen en raken.

Met deze dynamiek werken we. Koers is waar we in afstemming trouw aan willen zijn.

De terminologie

In dit onderzoek werk je met andere taalinstrumenten dan je misschien gewend bent. Bij KOERS denken we vaak aan visie, en dan denken we ook snel aan andere termen zoals missie, doelen en waarden. Waarschijnlijk zijn deze woorden bekend uit individuele zoektochten of uit marketing of organisatiekunde. Er zit wat ons betreft teveel onduidelijkheid bij deze termen omdat ze vaak door elkaar gehaald worden, waardoor de kracht afneemt. Vraag een groep naar de definitie van visie en je krijgt een variëteit waar je niet mee kunt werken. Vraag vervolgens wat missie is en je ziet overlap van termen.

De termen die je hier gebruikt zijn KOERS, als verzamelterm. KOERS is ook de laag die BETEKENIS geeft en betekenis toetst. KOERS refereert aan zowel daar waar je heen gaat, aan de weg daarnaar toe, maar vooral aan de vertrekpunten.

KOERS valt uiteen in vier delen: BEELD, BIJDRAGE, BEDOELING en BELANGEN. Dit zijn sleutelwoorden waar je mee gaat werken. Het gebruik van deze woorden geeft toegang tot meer toelichting geven op je handelen in meer alledaagse termen.

Kwalitatief en meetbaar

Vanuit alles wat je kwalitatief in de "vakken" formuleert kun je in de buitenste ring je criteria formuleren. Dat maakt het geheel meetbaar en toetsbaar.

B. INDIVIDUEEL AAN DE SLAG

Stap 1 Bekend raken met het vocabulaire

Allereerst lichten we hier de te gebruiken termen toe. Deze kun je in de dagelijkse praktijk proberen te horen en in te brengen. Woorden als missie, visie, waarden en doelen, spreken toch minder tot de verbeelding dan woorden als BETEKENIS: BEELD, BIJDARGE, BEDOELING, BELANG. Ze geven ook meer toegang tot specifiekere gesprekken.

BEELD:

Definitie:

- Feitelijke waarneming. Dit is wat je zelf feitelijke waarneemt van wat er gebeurd is, gebeurt en zal gaan gebeuren. De eerste twee kun je toetsen met een ander. Iets wat je voorziet kun je niet toetsen, hooguit met aantoonbare trends. Daarbij geldt dat er vertrouwen moet zijn op je expertise, ervaring of wie je bent.
- Overtuigingen: we hebben over alles bewuste en onbewuste overtuigingen dat ze zo zijn. Jezelf en elkaar hierop bevragen geeft toegang tot meer helderheid over hoe allemaal een eigen waarheid hebt.
- Definities: wat is jouw definitie van alles waar je mee te maken hebt. We definiëren er bewust en onbewust heel wat op los.

Vragen en opmerkingen in de dagelijkse praktijk:

- Welk beeld heb je hierbij? Wat zie je gebeuren? Wat neem je waar? Waar gaat dit heen? Ik zie het niet voor me? Hoe zag het eruit? Hoe wil je dat ik kijk zodat ik zie wat jij ziet?

Noot:

Het gaat er niet om dat je het woord visie niet meer gebruikt. De oproep is om het te koppelen aan een waarneming, een zintuiglijke waarneming, dus ook horen, ruiken, voelen en proeven. Onze waarneming in het heden geeft de basis voor het creëren van een andere realiteit in de toekomst. Een visie is ook krachtiger dan een mening of opinie. Dat leidt vaak tot stellingen en discussie, in plaats van afstemming.

Voorbeelden:

- Stip op de horizon. Ideaal beeld. Schrikbeeld. De weg daar naar toe.
- Je geloof onderweg en als uitgangspunt (raakt aan wat je belangrijk vindt)
- Je realiteit, je definities van alle onderdelen die hierin betrokken zijn

Oefening

Schrijf je grote visie rond iets dat je raakt en je wilt realiseren

Schrijf je definitie/ beeld van werk, samenwerken, leidinggeven, samenwerken, ontwikkeling

Schrijf je mensbeeld, wereldbeeld, je geloof.

BIJDRAGE

Definitie: Dit gebied beslaat de keten van: wat draag je bij je - wat draag je bij en waaraan draag je bij? Het gaat over je raison d'être, de rol die je vervult of wilt nemen in de keten met anderen. Het gaat ook over wie je bent en hoe je dat tot uiting brengt in het grotere geheel. Dit centreert zich rond drie basisvragen:

- Wat je bij je draagt:

Dit zijn je drijfveren, je expertise, je ervaringen, je kenmerken, je talenten en valkuilen, je vaardigheden, wat kun je goed, etc.

- Wat je bijdraagt (aan anderen): Wat doe je? Dit zijn de activiteiten die je doet. Dit formuleer je dus met een werkwoord.

- Waaraan dat bijdraagt: dit is de grote context, de gelaagde impact. Dit draagt bij aan...en dat draagt bij aan.... (Dit komt uiteindelijk dicht bij je ideaalbeeld).

Vragen en opmerkingen

- Waar draagt dit toe bij? Welke bijdrage lever jij, en ik? Wie wordt hier beter van?

En: Wat zijn concrete normen, meetpunten criteria die jij hanteert?

BELANG(ENRIJK)

Definitie: Dit gebied belicht het belang(enrijk).

- Wat je belangrijk vindt. Wat zijn je principes, standaarden, waarden en normen
- Wat zijn je spelregels, wanneer iets IN en wanneer UIT is. Wat zijn grensoverschrijdingen?
- Wiens belangen er worden gediend.
- Welke belangenpartijen er zijn.

Vragen en opmerkingen:

- In wiens of welke belang is dit? En van wie nog meer? Stroken die met elkaar? Wie wordt hier warm van? Welke En: Wat zijn concrete normen, meetpunten criteria die jij hanteert?

Noot: Als het gaat om waarden komen mensen vaak met grootheden, groter termen als respect, integriteit, harmonie. Wij doen oproep om daarbij weg te blijven. Maak het concreet.

Oefening:

- benoem (5) gewenste situaties en gedragingen (in de context van een opdracht, je werk of een andere)
- benoem de ongewenste gedragingen en situaties die hierbij horen
- deel deze met je collega of team en vraag hen hetzelfde in te vullen.

Wees zo concreet mogelijk, zodat de ander het echt kan zien en ervaren.

BEDOELING

Definitie: Dit zijn de bewegingen die je inzet naar een doel, die gelinkt is aan wat je wilt bijdragen. Uit deze doelen en bedoelingen volgen concrete s.m.a.r.t doelstellingen.

- Welke intentie heb je met de werk, je werken, in je rol?
- Welke bewegingen zet je in?
- Wat streef je na?

Voorbeelden:

Verhoging van, versterking van..., verlaging van....

En: wat zijn concrete doelstellingen, dus meetbare criteria, die hierbij horen?

Formuleer hier ook de maatstaf van tevoren. Wanneer is het uitstekend, goed, gemiddeld, laag en onvoldoende, zodat je vooraf weet waar je elkaar op beoordeeld en aanspreekt.

Noot: Het onderscheid tussen bedoelingen/doelen en doelstellingen zorgt ervoor dat het resultaat kan zijn dat de norm niet hoog scoort maar de bedoeling en inspanning wel. Iets waar veel mensen aan onderdoor gaan als dit niet wordt onderscheiden van elkaar.

Stap 2 TOESPITSEN

Na het bekend raken met het vocabulaire kun je gericht een verhaal maken over een specifiek onderwerp.

Sta als het ware op het middelpunt en zeg welk onderwerp je iets over wilt zeggen. Stap dan (echt of in je verbeelding naar de diverse hoeken).

- Dit kan een alledaags onderwerp zijn waar iemand je iets over vraagt, of waar je zelf een actie op wilt nemen. Stel je wilt een actie doen, vraag je dan af wat je onderliggende koers/ betekenis is voor je.
- Het kan ook zijn dat je over een groot onderwerp een eerste grote uitnodiging wilt maken. Je wilt je hard maken voor een onderwerp omdat je om je heen, in de maatschappij of in de wereld iets wilt bereiken. Dit wil je alleen of met anderen.
- In dezelfde lijn kun je ook over jezelf als professional, leidinggevende of anders jezelf kenbaar wilt maken. Doorloop dan ook deze routes.

In alle gevallen schrijf, doe het eventueel met een ander en laat je bevragen.

Het koersonderzoek geeft kleur aan je verhaal en maakt je spontane, of georganiseerde vertelling kleurrijker, unieker en uitnodigender.

Stap 3 PRESENTEREN

Je maakt een presentatie naar een doelgroep. Stem de presentatie(s) af hen, dat is namelijk erg bepalend voor de boodschap van de presentatie.

- Bouw je presentatie op uit een introductie, enkele onderdelen en een actiegerichte afsluiting.
- Met je introductie deel je wie je bent, benoem je kort de onderdelen die je gaat bespreken en vraag je aan het publiek wat je van hen gaandeweg of aan het einde verwacht.
- Neem een aantal onderwerpen (bijvoorbeeld 3) en licht ieder onderwerp (ieder WAT) toe met de verdiepende KOERS-onderdelen. Zorg dat je niet nastreeft om volledig te zijn, wel duidelijk. Maak het beeldend en concreet: zorg dat je naast je KOERS ook kwantitatieve toetsbare CRITERIA benoemd.
- Na iedere cyclus van een deel-onderwerp stem je af met het publiek en vraag je een actie, feedback of dat wat nodig is. Zie het als een rondreis waarin je mensen meeneemt, niet als een checklist.
- Je rond af met een korte opsomming, een slotopmerking of je beleving van de presentatie.

C. VERVOLG IN JE TEAM OF ORGANISATIE

Dit onderzoek hierboven is individueel, om de eigen kracht te versterken. In een groter geheel, bijvoorbeeld een team of organisatie is het natuurlijk ook relevant om koersonderzoek te doen. Je kent het wel, de visie sessie, de kernwaarden onderzoeken etc. Vaak worden deze eenmalig of eens in de zoveel jaren gedaan. Het is de vraag of de impuls wel duurzaam doorklinkt.

Daarnaast zijn de meest geziene wijze van aanpak aan vervanging toe. Vaak gebeurt dit met een besef van boven naar beneden. Dan is het de directie die de koers formuleert en deze laat vertalen in de rest van de organisatie. Het gevaar daarbij is dat het kader van de directie te beperkend werkt. Als alternatief wordt ook van beneden naar boven nog wel eens geprobeerd om de koers expliciet te maken. Dat is vaak een heilloze weg die lang duurt omdat er geen leidend kader is.

Er wordt vaak gekozen voor een top down methode, waarmee de rest van de organisatie gevraagd wordt de vertaling te doen. Daarbij is het gevaar dat het te veel blijft hangen in algemeenheden. De bottom-up methode als tegenhanger is dan weer te tijdrovend.

Onze aanpak nodigt uit om iedereen in de organisatie te voorzien van eenduidige termen en ieder vanuit de eigen plek mee aan de slag te laten gaan en in gesprek te blijven. Omdat de rollen in een organisatie verdeeld zijn zal een directielid vanuit zichzelf een anderen en meer bepalende koers verwoorden dan een leidinggevende of een professional in het werkveld. De beslissingskracht en verantwoordelijkheden zijn anders verdeeld.

Het onderstaande schema geeft overzicht in hoe de persoonlijke privé koers zich verhoudt tot die van de werkende mens, in het algemeen en de huidige functie, de afdeling, de organisatie en de klant of markt. Het lijkt veel invulwerk maar er zit natuurlijk een versmalling is van links naar rechts, omdat je simpel niet alles wie je bent in je werk kunt terugvinden of in je huidige organisatie. Zelfs oningevuld kan dit je al aan het denken zetten op welke laag en een incongruentie; een hoge of lage aansluiting of een gewenste of ongewenste ontwikkeling zit.

	PRIVE	WERKEN	FUNCTIE	AFDELING	ORGANISATIE	KLANT
BIJDRAGE						
BEELD						
BELANG						
BEDOELING						

Het gebruik van eenduidig vocabulaire zorgt ervoor dat iedereen weet wat er bedoeld wordt. Ieder kan vanuit de eigen plek met de ander en met het collectief de afstemming doen. Ook hier weer, de toetsing of en in welke mate iets klopt klikt of past. Zo krijgt iedereen een expliciete eigen stem op de koers en betekenis laag.

Dit gebeurt in een aantal stappen waarbij er vanuit ieder individu gewerkt wordt. Ieder individu komt met zijn of haar eigen verhaal en presentatie, geschreven vanuit wie hij of zij is. Omdat dit ook vanuit ieders rol is kun je ook de koppeling maken naar het team. De teamleider vult namelijk vanuit zijn of haar rol ook de teamkoers is. Hetzelfde doet de afdelingsleider als ook de directeur (om in eenvoudige termen te blijven). Binnen de orde van een organisatie heeft iedereen een eigen zeggenschap. Met eenduidige taal kun je de activiteiten duidelijk afstemmen en op Koers blijven of verleggen: Talk Your Walk.

Mocht je hier meer van willen weten, laat het horen.

© Walter Berghoef 2023

info@hartwerkgroep.nl +31 651 444 000